Витяг з протоколу № 10
засідання кафедри обліку і аудиту
від 14 травня 2021 року

Голова – Бачо Р. Й.
Секретар – Лоскоріх Г. Л.
Присутні: Пойда-Носик Н. Н., Когут Ю.М., Макарович В. К., Стойка Н.С, Потокі Г. Ф., Кіш Є. Б., Ленд'єл Ю. Ю., Шебештень Е.Г.

Порядок денний:

1. *Про необхідність відкриття нової освітньої програми за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та створення робочої проектної групи.*

СЛУХАЛИ:

Завідувача кафедри **проф. Бачо Р.Й.**, який проінформував про необхідність розробки нової освітньої програми у межах спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», при цьому навів наступні аргументи.

Стійке функціонування і розвиток малого і середнього бізнесу, регіональних фінансових ринків та сфери бюджетних відносин може бути забезпечене при наявності високої кваліфікації, знань, умінь та навичок фахівців-фінансистів. Кваліфікація фахівців фінансової сфери, рівень їх компетентності, уміння передбачувати та оцінювати фінансові ризики, вчасно приймати управлінські рішення та забезпечувати їх практичну реалізацію має непересічне значення для забезпечення розвитку регіональної економічної системи в умовах макрофінансової нестабільності, макроекономічних дисбалансів, важкодоступності фінансових ресурсів. Цільові параметри, закладені в регіональній стратегії розвитку Закарпатської області на період 2021-2027 роки, вказують на подальше зростання потреби у фахівцях цієї спеціальності з метою проведення багатьох стратегічних програм щодо розвитку регіону. Унікальне геополітичне розташування на перехресті міжнародних транспортних, економічних, торговельних, культурних шляхів сприяє розвитку і подальшому поглибленню всебічного міждержавного співробітництва, відкриттю нових ринків збуту товарів і послуг, що вимагає від фахівців фінансового профілю чіткого розуміння впливу багатьох ризиків і загроз на фінансові відносини з партнерами та контрагентами.

Підкреслено, що в області відчувається особливий попит на фахівців-фінансистів. Згідно даних Департаменту економічного розвитку і торгівлі Закарпатської ОДА, фінансист - одна з найперспективніших і найзатребуваніших професій на регіональному ринку праці – як на рівні територіальних органів місцевої влади, так і на рівні суб'єктів господарювання. Будь-яка організація, навіть якщо у ній немає фінансового відділу, все одно провадить фінансову діяльність. Професійні фінансисти потрібні для того, щоб скоординувати цю роботу, зробити її більш ефективною.

Враховуючи вищезазначене, необхідно розглянути можливість відкриття нової освітньої програми відповідно до освітніх, професійних і регіональних запитів, а також на виконання Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Для цього є пропозиція створити робочу проектну групу з числа науково-педагогічних працівників кафедри, а також залучити представників стейкхолдерів для розробки проекту освітньої програми.

ВИСТУПИЛИ:

Проф. Пойда-Носик Н.Н., яка наголосила, що в сучасних умовах зростання нестабільності фінансових ринків, кризових явищ, а також інтеграційних та глобалізаційних процесів виникають нові складні завдання у сфері підготовки фахівців фінансового профілю, які пов'язані з необхідністю формування навичок ідентифікації фінансових ризиків і загроз з метою забезпечення фінансової безпеки на всіх рівнях фінансових відносин. Адже саме фінансові відносини лежать в основі організації будь-якої економічної системи. Тому виникає потреба підготовки принципово нової формації висококваліфікованих кадрів, які повинні стати універсальними фахівцями у галузі фінансів, спроможними об'єктивно оцінювати фінансово-економічні процеси, ризики і загрози, що мають місце в суспільстві, розуміти суть тенденцій розвитку ринків капіталу, бюджетної і податкової систем, сфери корпоративних фінансів, вирішувати завдання забезпечення фінансової безпеки та використовувати новітні технології управління фінансовими потоками різних форм інституцій. У зв'язку з цим висловила пропозицію щодо відкриття освітньої програми «Фінансова безпека».

Доц. Макарович В.К., яка підтримала пропозицію відкриття ОП за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з фокусом на фінансову безпеку та запропонувала сформувати робочу групу у складі:

1. *Пойда-Носик Ніна Никифорівна* – доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і аудиту Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ;
2. *Бачо Роберт Йосипович* – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку і аудиту Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ
3. *Когут Юлія Михайлівна* - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і аудиту Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ.

УХВАЛИЛИ:

Створити робочу групу з розробки проекту освітньої програми «Фінансова безпека» (бакалаврський рівень).

Затвердити робочу групу у такому складі:

1. *Пойда-Носик Н.Н.* – гарант програми, доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і аудиту ЗУІ;
2. *Бачо Р.Й.* – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і аудиту ЗУІ;
3. *Когут Ю. М.* - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і аудиту Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ;

Доручити робочій групі до 20 серпня 2021 року підготувати концепцію та первинний проект освітньої програми для обговорення на кафедрі.

Голова засідання Роберт БАЧО

Секретар Габріелла ЛОСКОРІХ

Витяг з протоколу № 1
засідання кафедри обліку і аудиту
від 25 серпня 2021 року

Голова – Бачо Р. Й.
Секретар – Лоскоріх Г. Л.
Присутні: Пойда-Носик Н. Н., Кіш Є. Б., Макарович В. К., Стойка Н.С, Потокі Г. Ф., Ленд'єл Ю. Ю., Шебештень Е.Г.

Порядок денний

1. *Розгляд проєкту освітньої програми «Фінансова безпека» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».*
2. *Обговорення структури програми, формулювання компетентностей і результатів навчання.*
3. *Пропозиції щодо удосконалення програми.*

СЛУХАЛИ:

Гаранта освітньої програми **проф. Пойда-Носик Н.Н**., яка ознайомила присутніх з проєктом нової освітньої програми «Фінансова безпека» за спеціальністю 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" другого (бакалаврського) рівня вищої освіти. У виступі наголошено, що розробку ОП здійснено відповідно до Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня освіти галузі 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24.05.2019 р. № 729 (зі змінами та доповненнями згідно наказу МОН України від 28.05.2021 р. №593), а також з урахуванням аналізу потреб регіонального ринку праці. До розробки проєкту ОП залученні наступні стейкхолдери (представники роботодавців):

1. *Когут Ю.І.* – генеральний директор ТОВ «Сідкон» (м. Київ);
2. *Мільман С.А.* – директор ТОВ «Ю-КОНТРОЛ» (м. Київ);
3. *Боркулеш Н.Ю.* – заступник директора, начальник бюджетного управління департаменту фінансів Закарпатської обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації (м. Ужгород).

ВИСТУПИЛИ:

Завідувач кафедри **проф. Бачо Р.Й.**, який в цілому підтримав структуру та наповнення освітньої програми та зауважив, що для сучасних фахівців важливим також є формування навичок спілкування іноземною мовою, тому позитивним моментом програми є вивчення іноземної мови в кожному семестрі. Серед пропозицій запропонував:

1) внести зміни до складу робочої групи, замінивши к.е.н., доц. Когут Ю.М. на к.е.н., доц. Макарович В.К.;
2) додати кілька додаткових спеціальних (фахових) компетенцій та програмних результатів відповідно до фокусу ОП;
3) вилучити з програми весь широкий перелік назв вибіркових компонентів і замінити фразою «Дисципліни вільного вибору із загально-інститутського каталогу».

Доц. Макарович В.К., яка схвалила загальну концепцію і наповнення освітньої програми, а також залучення стейкхолдерів у запропонованому складі та наголосила, що важливим моментом є включення в програму облікових дисциплін, які посилюють якість підготовки фінансистів для корпоративних підприємств. Для покращення змісту ОП запропонувала внести в розділ «Придатність для працевлаштування» перелік конкретних посад, які відповідають саме фокусу ОП.

Доц. Лоскоріх Г.Л., яка підтримала ідею внесення запропонованих змін та запропонувала подати оновлений текст проєкту ОП «Фінансова безпека» на розгляд і обговорення згідно порядку, встановленого в ЗУІ.

УХВАЛИЛИ: внести запропоновані зміни до проєкту ОП**:**

1) внести зміни до складу робочої групи, ввівши к.е.н., доц. Макарович В.К.;
2) додати кілька додаткових спеціальних (фахових) компетенцій та програмних результатів відповідно до фокусу ОП;
3) вилучити з програми широкий перелік назв вибіркових компонентів і замінити фразою «Дисципліни вільного вибору із загально-інститутського каталогу» та в кожному семестрі поставити «ОК вільного вибору здобувача»;
4) внести в розділ «Придатність для працевлаштування» перелік конкретних посад, які відповідають фокусу ОП.

та клопотати перед Вченою радою інституту про започаткування підготовки фахівців за ОП «Фінансова безпека» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» і затвердити навчальний план.

Голова засідання Роберт БАЧО

Секретар Габріелла ЛОСКОРІХ

Витяг з протоколу № 3
засідання кафедри обліку і аудиту
від 24 листопада 2021 року

Голова – Бачо Р. Й.
Секретар – Лоскоріх Г. Л.
Присутні: Пойда-Носик Н. Н., Макарович В. К., Кіш Є. Б., Стойка Н.С, Потокі Г. Ф., Ленд'єл Ю. Ю., Шебештень Е.Г., Шімон-Юришинець Т. В.

Порядок денний

1. *Про результати громадського обговорення та отриманих пропозицій щодо зміни проєкту освітньої програми «Фінансова безпека» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»*

СЛУХАЛИ:

Гарант ОП **проф. Пойда-Носик Н.Н.,** який озвучив пропозиції, що надійшли після винесення 25 серпня 2021 року на публічне обговорення проєкту ОП «Фінансова безпека» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

1) *ОК12 «Економіко-математичні методи та моделі»* варто перейменувати на «*Економіко-математичні методи та моделі у фінансах*», щоб акцентувати саме на практичних аспектах використання математичних методів та моделей у фінансовій сфері;

2) *Назву ОК 28 «Публічні фінанси»* замінити на «*Фінансова безпека держави*»

Оскільки дана ОП орієнтована на підготовку фахівців, здатних ідентифікувати, оцінювати та нейтралізовувати загрози у фінансовій сфері на рівні держави, бізнесу та домогосподарств. У цьому контексті ОК «Фінансова безпека держави» забезпечує формування спеціальних знань про природу та джерела фінансових загроз на макрорівні, а також механізми фінансової стабільності та стійкості державних фінансів. Натомість компонент «Публічні фінанси», хоча й залишається академічно важливим, має значно ширшу і менш спеціалізовану орієнтацію, зосереджену переважно на бюджетній системі, податковій політиці та державному фінансуванні, що вже частково охоплюється іншими компонентами програми (зокрема, ОК 20 «Фінанси», ОК 24 «Податкова система», ОК 25 «Бюджетна система» тощо).

3) *Замість ОК «Основи фінансового та управлінського обліку» ввести ОК «Фінансовий облік».*

ОК «Основи фінансового та управлінського обліку» має оглядовий характер і поєднує елементи двох облікових систем, що не дозволяє сформувати достатньо глибоких професійних знань у жодній з них. Натомість «Фінансовий облік» забезпечує більш ґрунтовне вивчення принципів бухгалтерського обліку, методології відображення господарських операцій, складання фінансової звітності та її аналітичного використання — що є критично важливим для виявлення фінансових загроз і маніпуляцій. Включення ОК «Фінансовий облік» замість інтегрованої дисципліни дозволяє підвищити якість фахової підготовки; посилити логіку формування компетентностей у сфері фінансового

аналізу та безпеки; краще відповідати потребам майбутніх роботодавців (аудиторські служби, фінансовий контроль, держфінінспекція, комерційні структури тощо).

4) З урахуванням фокусу програми *перейменувати ОК «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» на «Безпека фінансової діяльності суб'єктів господарювання»; замість ОК «Міжнародні стандарти фінансової звітності» ввести «Фінансовий моніторинг і контроль»*

ВИСТУПИЛИ:

Доц. Макарович В.К., яка зауважила, що під час обговорення ОП надійшли дійсно слушні пропозиції. ОК повинні якісно відображати реалізацію ЗК, СК і ПР стандарту та забезпечувати підготовку висококваліфікованих фахівців з урахуванням фокусу ОП. Вважаю, що отримані пропозиції необхідно врахувати.

Проф. Пойда-Носик Н.Н., яка погодилась із внесеними пропозиціями та зазначила, що з метою посилення фахової спрямованості програми, забезпечення відповідності змісту дисциплін заявленому профілю підготовки та актуальним викликам у сфері фінансової безпеки дані пропозиції будуть враховані в проєкті ОП.

УХВАЛИЛИ: уточнити назви відповідних ОК, привести у відповідність матрицю відповідності програмних компетентностей та програмних результатів відповідним компонентам ОП.

Голова засідання Роберт БАЧО

Секретар Габріелла ЛОСКОРІХ

Витяг з протоколу № 9
засідання кафедри обліку і аудиту
від 30 березня 2022 року

Голова – Бачо Р. Й.
Секретар – Лоскоріх Г. Л.
Присутні: Пойда-Носик Н. Н., Макарович В. К., Кіш Є. Б., Стойка Н.С, Потокі Г. Ф., Ленд'єл Ю. Ю., Шебештень Е.Г., Шімон-Юришинець Т. В.

Порядок денний

1. *Про результати громадського обговорення та пропозиції, що надійшли в період з 05.02.2022 по 05.03.2022 стосовно оновлення змісту освітньої програми «Фінансова безпека» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» на 2022 рік*

СЛУХАЛИ:

Завідувача кафедри **проф. Бачо Р.Й.,** який запропонував вилучити курс ОК 16 «Економічна теорія» і ввести основи економічної теорії у дві компоненти: «Макроекономіка» та «Мікроекономіка». Пропонована зміна спрямована на структурне та змістове вдосконалення економічної підготовки здобувачів вищої освіти за ОП «Фінансова безпека». Курс «Економічна теорія» є інтегрованим і оглядовим за своєю природою, що унеможливлює достатньо повне і системне формування знань з ключових розділів сучасної економічної науки. Такий підхід є застарілим і не відповідає міжнародним освітнім стандартам, де базова економічна підготовка передбачає обов'язкове розділення на мікро- та макроекономіку як самостійні дисципліни. У програмах українських та європейських університетів, що акредитовані за міжнародними стандартами, «Економічна теорія» вже не використовується як єдиний курс, а натомість поділяється на мікро- та макроекономіку, що забезпечує більш глибоку теоретичну та прикладну підготовку.

Доц. Макарович В.К., яка запропонувала змінити назву ОК 36 «Фіскальна та грошово-кредитна політика» на «Банківська система та грошово-кредитна політика». Зміна назви обумовлена необхідністю точнішого відображення змістового наповнення ОК відповідно до структури ОП, її акцентів на фінансовій інфраструктурі та механізмах забезпечення макроекономічної стабільності. Новий варіант назви – «Банківська система та грошово-кредитна політика» – більш точно відображає зміст курсу, дозволяє уникнути термінологічної розмитості та краще узгоджується з назвами відповідних дисциплін у провідних ЗВО України та ЄС. До того ж, установи банківського сектору, фінансові регулятори, служби комплаєнсу та моніторингу очікують від випускників розуміння саме механізмів грошово-кредитного регулювання та банківських ризиків, а не загального огляду фіскальної політики.

Доц. Лоскоріх Г.Л.., яка запропонувала, враховуючи фокус ОП вилучити ОК «Соціальне страхування», а натомість ввести освітні компоненти «Управлінський облік» та «Оподаткування суб'єктів господарювання». Зауважила, що управлінський облік є важливим для фінансистів, оскільки забезпечує здобувачів навичками внутрішнього контролю, аналізу витрат, оцінки ефективності діяльності, розумінням інформаційного забезпечення управлінських рішень. Управлінський облік має високу прикладну цінність у контексті виявлення внутрішніх фінансових ризиків, запобігання шахрайству, обґрунтування фінансових рішень у приватному та державному секторах.

Враховуючи, що зміст ОК «Соціальне страхування» здебільшого розкриває нормативно-правові аспекти соціального захисту, у контексті ОП дана ОК має обмежене прикладне значення для формування ключових компетентностей з фінансової безпеки. Натомість ОК "Оподаткування суб'єктів господарювання" дає навички розуміння специфіки податкових зобов'язань бізнесу, формує компетентності у сфері фіскального контролю, є важливим для розуміння ризиків ухилення від оподаткування та їхнього впливу на фінансову безпеку. Даний курс тісно пов'язаний з такими напрямами, як фінансовий моніторинг, податковий комплаєнс тощо.

УХВАЛИЛИ: уточнити назви відповідних ОК, привести у відповідність матрицю відповідності програмних компетентностей та програмних результатів відповідним компонентам ОП, а також внести необхідні зміни в навчальні плани.

Голова засідання Роберт БАЧО

Секретар Габріелла ЛОСКОРІХ